

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusasja number	207-24/281334
Otsuse kuupäev	26.11.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	SAK Fond Sihtasutuse vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Annetatud ja päästetud toidu kogumine ja jagamine enim puudustkannatavatele inimestele (Sotsiaalministeerium)“ (viitenumber 281334) Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfond pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, SAK Fond Sihtasutus, esindaja Karmo Neider Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Triinu Eismel Kolmas isik, Sihtasutus Eesti-Hollandi Heategevusfond, esindaja vandeadvokaat Mario Sõrm
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

1. Jätta rahuldamata SAK Fond Sihtasutuse vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Annetatud ja päästetud toidu kogumine ja jagamine enim puudustkannatavatele inimestele (Sotsiaalministeerium)“ (viitenumber 281334).
2. Mõista SAK Fond Sihtasutuselt Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfond kasuks välja tema lepingulise esindaja kulud 1425 eurot (käibemaksuta).
3. Jätta SAK Fond Sihtasutuse poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 17.07.2024. a avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka Hankija) sotsiaal- ja eriteenuste erimenetlusega riigihanke „Annetatud ja päästetud toidu kogumine ja jagamine enim puudustkannatavatele inimestele (Sotsiaalministeerium)“ (viitenumber 281334) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Hindamismetoodika.

Riigihange on jagatud kuueks osaks.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 02.09.2024. a, esitasid pakkumuse kõikides osades Sihtasutus Eesti-Hollandi Heategevusfond ja SAK Fond Sihtasutus. Üksikutes Riigihanke osades esitasid pakkumused veel 3 pakkujat, kuid nende pakkumused lükkas Hankija tagasi.

2. 21.10.2024 otsusega tunnistas Hankija kõikides Riigihanke osades (1-6) edukaks Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfond pakkumuse.

3. 30.10.2024. a laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) SAK Fond Sihtasutuse (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele tunnistada kõigis Riigihanke osades edukaks Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfond (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumuse.

4. Kooskõlas riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 195 lg-ga 2 ja § 196 lg-dega 1 ja 3 teatas vaidlustuskomisjon 06.11.2024 kirjaga nr 12.2-10/207 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 11.11.2024 ja neile vastamiseks 14.11.2024. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendavad seisukohad ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendavad seisukohad ja menetluskulude nimekirja Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **SAK Fond Sihtasutuse**, vaidlustuses ja 11.11.2024. a esitatud täiendavates seisukohtades põhjendatakse taotlusi alljärgnevalt.

5.1. RHAD on pakkumuste hindamise osas koostatud viisil, millega enim punkte oli võimalik teenida mitte pakkumuse maksumusega (maksimaalselt 35 punkti) vaid teenuste kirjeldamisega (maksimaalselt 45 punkti), lisaks oli/on võimalus saada 20 punkti meeskonna ja nende rollide kirjeldamise, projektijuhi kogemuse ning sotsiaalsete väärtuste edendamise (so selliste väärtuste kirjeldamisega).

5.2. Hankija tunnistas kõikides Riigihanke osades edukaks Kolmanda isiku pakkumuse. Seejuures omistas Hankija Teenuste kirjeldamise hindamisel Kolmanda isiku pakkumusele kõikides kategooriates maksimumpunktid, seevastu Vaidlustaja pakkumusele omistati:

1) Tegevuse- ja ajakava kirjelduse eest minimaalne 1 punkt (keskmine võimalik hinne 5 punkti ja maksimaalne võimalik hinne 10 punkti);

2) Pakkuja nägemuse kirjeldamisest teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest minimaalsed 7 punkti (keskmine võimalik hinne 10 punkti ja maksimaalne võimalik hinne 14 punkti);

3) Pakkuja nägemuse eest teenuse taristust ning selle kasutamisest keskmised 3 punkti (minimaalne 1 punkt ja maksimaalne 5 punkti).

Vaidlustaja leiab, et tema esitatud teenuse kirjeldus on saanud põhjendamatult madalad punktid.

5.3. Vaidlustaja on esitanud teenuse kirjeldusega detailse tegevuskava, kus lisaks Hankija poolt kirjeldatule on välja toodud lisandväärtust pakkuvaid tegevusi, sh üritusi. Pakutud tegevus- ja ajakava on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks mõistlik ja objektiivselt põhjendatud. Lisaks on väljapakutud Hankija poolt aktsepteerimist leidvaid täiendavaid tegevusi. Vaidlustaja leiab, et antud 1 punkt ei ole objektiivselt põhjendatav.

5.4. Vaidlustaja on esitanud ka põhjaliku kirjelduse oma kavandatavast töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis. Samuti on pakkuja poolt põhjalikult läbi mõeldud ja kirjeldatud annetajate ja koostööpartnerite leidmise protsess, nende kaasamine ja koostöö. Pakkuja on koostanud detailse ülevaate teenuse osutamisest, sh annetuste kogumisest, jagamisest abivajajatele, koostööpartnerite, vabatahtlike, sh sihtrühma kaasamise protsessist, sihtrühma abistamise ja nõustamise korraldamise protsessist ning abivajajate leidmiseks tehtavast teavitustööst ja toimivuse tagamise alternatiividest. Vaidlustaja leiab, et antud 7 punkti ei ole objektiivselt põhjendatud.

5.5. Objektiivselt põhjendatud ei ole ka teenuse taristu kirjeldamise eest antud 3 punkti olukorras, milles Vaidlustaja on põhjalikult seda kirjeldanud.

5.6. Kui Vaidlustaja pakkumusele oleks omistatud eelnimetatud kategooriates maksimumpunktid või isegi keskmine hinne, osutunuks edukaks pakkujaks Vaidlustaja.

5.7. Vaidlustavast otsusest ei selgu, kas teenuse kirjeldust hindamisel oli tegemist võrdleva hinnanguga või mitte. Vaidlustaja peab eeltoodut oluliseks, kuivõrd praegusel juhul eeldab ta, et kasutatud on võrdlevat hinnangut – nagu Vaidlustaja on esile toonud, vastas tema esitatud teenuse kirjeldus objektiivselt hinnatuna maksimumhinnatele või mõnede hanke osade puhul kasvõi keskmisele hindele. Hankija enda nõudel täpsustas/sisustas Vaidlustaja juba esitatud teenuse kirjeldust pärast pakkumuse esitamist korduvalt.

5.8. RHAD lubab ka võrdlevat hinnangut. Hindamiskriteeriumide „Teenuse kirjeldus“ ja „Meeskonna kirjeldus ja projektijuhi varasem kogemus“ hindamisel võivad hindajad omavahel võrrelda pakkujate esitatud kirjeldusi.

Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija ei tohtinud käesoleval juhul võrdlevat hinnangut kasutada, kuna riigihanke üldpõhimõtteid ei ole võimalik järgida olukorras, milles Kolmanda isiku Teenuse kirjeldus on kaetud ärisaladusega, mida arvestavalt ei ole võimalik kontrollida, milline oli võrreldav teenuse kirjeldus ja seda, kas selline teenuse kirjeldus vääris maksimumpunkte.

5.9. Kuigi Vaidlustaja seab kahtluse alla, kas üldse saaks ärisaladusega kaetud ja hinnatavat pakkumuse osa pakkumuse hindamisel arvesse võtta, tähendab see nõ minimaalselt seda, et Hankija ei tohi kasutada pakumuste võrdlemisel nõ võrdlemismeetodit ehk hindamisviisi, millega pakumusi võrreldakse omavahel. Olukorras, milles üks pakumuse on ärisaladusega kaetud, on RHS §-ides 2 ja 3 loetletud eesmärkide ja põhimõtete järgmine mitte üksnes kaheldav vaid võimatu.

5.10. Riigihanke üldpõhimõtted ei ole kontrollitavad ka osas, mida Hankija ei ole pakumuste võrdlemise järel teinud teatavaks Protokollis.

RHAD sedastab, et pakumusi võrreldakse ja hinnatakse vähemalt kolme sõltumatu hindaja poolt konsensuslikult ning lähtuvad hindamisel RHAD-is esitatud hindamismetoodikas kirjeldatud põhimõtetest ning esitavad hindamise põhjendatud tulemused kollektiivses protokollis, mis on kõigi hindajate poolt allkirjastatud. Sellist protokollit esitatud ei ole.

5.11. 11.11.2024. a esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.11.1. Hankija väitel ei ole Vaidlustaja esitatud tegevus- ja ajakavast nähtav, kuidas on võimalik tagada hankelepingu kvaliteetne täitmine.

See etteheide jääb arusaamatuks, kuna Vaidlustaja tegevuskava on detailne ja kohati tundide täpsusega kirjeldatud. Lisaks on Vaidlustaja selgitanud enda võimekust soovitud teenust osutada ka Hankija päringutetele vastates.

5.11.2. Samuti jääb arusaamatuks etteheide seoses STAR süsteemi kasutusega ning infovahetusega KOV-ide ja riigiasutustega. Vaidlustajal küll selline kogemus varasemalt puudub, kuid Vaidlustaja on nõustunud pakumust esitades Riigihanke tehnilise kirjeldusega. Vaidlustajale jääb selgusetuks, mida saaks kirjeldada täiendavalt olukorras, milles Vaidlustaja on võtnud endale kohustuse täita STAR süsteemis aruandlust ning suhelda KOV-ide ja riigiasutustega.

5.11.3. Hankija heidab ette, et selleks et Vaidlustaja pakumuse vastanuks vähemalt hindamiskriteeriumi „heale tasemele“ pidanuks pakumuses nähtuma meeskonnaliikmed kõikide konkreetsete tegevuste juures.

Antud etteheide jääb arusaamatuks, kuna Vaidlustaja on märkinud pakumuse dokumendis „Projekti meeskonna kirjeldus“ projekti tarbeks koostatava meeskonna koosseisu, ülesanded ning vastutusala (osaliselt kirjeldatud ka teenuse kirjelduses). Lisaks on kirjeldatud ka partnerite rolli projekti elluviimises.

5.11.4. Hankija leiab, et Vaidlustaja ei ole kirjeldanud ega põhjalikult läbi mõelnud annetaajate ja koostööpartnerite leidmise protsessi, nende kaasamist ja koostööd.

Osundades teenuse kirjeldusele on Vaidlustaja piisavalt täpselt kirjeldanud nii annetaajate kui ka koostööpartnerite leidmise protsessi. Samuti on Vaidlustaja enda vastuses Hankijale kõrvaldanud ka ebatäpsused teenuse kirjelduses, mida Hankija sellest hoolimata ette heidab.

5.11.5. Kõiki teenuse kirjeldusele esitatud etteheiteid üldistades nähtub, et Hankija on soovinud saada teenuse kirjeldust kuidagi teisiti. Vaidlustaja on nõustunud nii Riigihanke tehnilise kirjeldusega (täpsemini sellest tulenevate kohustustega) ning kirjeldanud ka piisava

põhjalikkusega, kuidas ta kavatseb hankelepingut täita.

Teenuseid on võimalik kirjeldada veelgi täpsemalt (milline soov Hankija vastusest nähtub), kuid seda saaks selgelt teha üksnes isik, kes on sama hankelepingut täitnud või jätkuvalt täidab. Siit jõuabki Vaidlustaja ehk oluliseima küsimuse juurde, millist hindamismetoodikat on Riigihankes kasutatud.

Sellele küsimusele Hankija vastuses vaidlustusele vastust ei anna, märkides üksnes seda, et Vaidlustaja ei ole kuidagi sisustanud ega tõendanud enda väidet sellest, et praegusel juhul on Hankija kasutanud pakkumuste võrdlemisel võrdlevat hindamismetoodikat. Hankija esitab ühtlasi üldsõnalised põhjendused sellest, et võib kasutada Riigihankes võrdlevat hindamismetoodikat ja Vaidlustajale arusaadavalt ta on seda ka kasutanud.

5.11.6. Vaidlustaja ei sea kahtluse alla Hankija selgitusi, mille kohaselt ei ole keelatud pakkumuste omavaheline võrdlemine. Vaidlustaja vaidlustas seda, millist hindamismetoodikat tuli praegusel juhul kasutada. Kasutada ei saanud võrdlevat hindamismetoodikat, kui võrreldavad dokumendid olid ühe pakkuja puhul kaetud ärisaladusega.

5.11.7. Vaidlustaja leiab, et võrdlev hindamismetoodika tulnuks kõrvale heita ka põhjusel, et üheks võrreldavaks dokumendiks oli teenuse kirjeldamine pakkuja poolt, kes pakkumuse esitamise hetkel faktiliselt hangitavat teenust osutab. See pakkuja on eelisseisundis võrreldes teiste pakkujatega.

5.11.8. RHAD-i kohaselt ei ole Hankija hindamismetoodikat ette ära otsustanud. Seetõttu ei näinud Vaidlustaja vajadust RHAD-i vaidlustada.

6. Hankija, **Riigi Tugiteenuste Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu (Hankija vastus esitati 05.11.2024 ja 14.11.2024 kirjadega) ning palub jätta selle rahuldamata alljärgnevatel põhjustel.

6.1. Hankija on koostanud kõikide hindajate poolt allkirjastatud protokoll (edaspidi Protokoll), ent selle avaldamise kohustust RHS ette ei näe.

6.2. Vaidlustaja leiab, et tema esitatud teenuse kirjeldus on pakkumuste hindamisel saanud põhjendamatult madalad punktid järgmistes hindamiskriteeriumides:

- 1) hindamismetoodika alapunktis 2.1. „Teenuse kirjeldus“;
- 2) hindamismetoodika alapunktis 2.2. „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“;
- 3) hindamismetoodika alapunktis 2.3. „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“.

Hankija on seisukohal, et kõikides eeltoodu punktides on Vaidlustaja pakkumus saanud õiguspäraselt punkte vastavalt hindamismetoodikale ning Hankija on hinnangut Protokollis ka selgitanud.

6.3. Hindamismetoodika alapunkti 2.1 „Teenuse kirjeldus“ järgi sai Vaidlustaja pakkumus ühe punkti ja hinnangu „rahuldav“ ning vastab järgmisele kirjeldusele: *Tegevus- ja ajakava on esitatud koos tähtaegadega, kuid tegevus- ja ajakavast on puudu mõni tegevus ja/või ei ole iga tegevuse juures märgitud läbiviija(d) (meeskonna liikmed). Põhjendused, kuidas pakutud tegevus- ja ajakavaga on võimalik tagada hankelepingu kvaliteetne täitmine, on puudulikud. Hankijal tekkisid mitmed põhimõttelised küsimused tegevus- ja ajakava osas.*

6.3.1. Vaidlustaja leiab, et esitas detailse ajakava ja pakkumusele selles kriteeriumis omistatud üks väärtuspunkt ei ole objektiivselt põhjendatud.

Hankija on hindepunktide andmist Vaidlustaja pakkumuses esitatud tegevus- ja ajakavale selgitanud Protokollis.

6.3.2. Selleks, et Vaidlustaja pakkumus oleks vastanud alakriteeriumi 2.1 hindamismetoodika alusel vähemalt heale tasemele, oleks pakkumuses pidanud kajastuma:

- 1) meeskonnaliikmed kõikide konkreetsete tegevuste juures;
- 2) üksikud ebatäpsused, mis aga ei ole põhimõttelised.

Protokollis on põhjendatud, et kõikide tegevuste juurde ei ole märgitud tegevusi läbiviivaid isikuid. Nt on teenuse kirjelduse dokumendis lk 5 kirjeldatud, et kohalikud sotsiaalteenused mängivad võtmerolli abivajajate tuvastamisel ja abisaajate nimekirjade koostamisel.

Regulaarne koostöö sotsiaalteenustega võimaldab hoida nimekirju ajakohasena ja reageerida kiiresti abisaajate vajaduste muutumisele, ent pakkumuses puudub info, kes KOV-ide koostööst vastutab. Väga palju rolle on pandud vabatahtlikele, kes osalevad nii toodete sorteerimises, pakendamises ja jaotamises ning abisaajatele haridusalaste ürituste korraldamises, kuid puuduvad tegevuste läbiviimise eest vastutavad isikud, mis annaks Hankijale kindluse, et tegevused ellu viiakse - nt teenuse kirjelduse dokumendis lk 4 algavate täiendavate tegevuste juurest nagu „Nullemmistus“, mobiilsed abipunktid, hariduslikud algatused abisaajatele. Samuti ei saa Hankija loetletud puuduste alusel asuda seisukohale, et tegemist oleks mittepõhimõtteliste ebatäpsustega. Veel enam, hindamismetoodika kirjeldust lugedes pidi pakkujatele olema selge, et miinimumpunktidest enamate punktide saamiseks pidid olema märgitud läbiviijad kõikide tegevuste juurde.

6.4. Hindamismetoodika alapunkti 2.2 „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ järgi sai Vaidlustaja pakkumus seitse punkti ja hinnangu „rahuldav“ ning vastab järgmisele kirjeldusele: *Kirjeldus töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis ja kavandatavast koostööst on pakkuja poolt üksnes pealiskaudselt kirjutatud ja tsiteerib liialt suurel määral riigihanke alusdokumendis esitatut. Pakkuja ei ole välja toonud maakondlikke eripärasid ega võimalusi. Hankijal puudub kindlus, et kavandatu on ka kirja pandud kujul elluviidav.*

6.4.1. Vaidlustaja leiab, et on esitanud põhjaliku kirjelduse oma kavandatavast töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis. Hankija on seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuses ei ole detailset ülevaadet teenuse osutamisest, sh annetuste kogumisest, jagamisest, koostööpartnerite, vabatahtlike, sh sihtrühma kaasamise protsessist ning abivajajate leidmiseks tehtavast teavitustööst ja toimivuse tagamise alternatiividest.

6.4.2. Hankija on Vaidlustaja pakkumusele omistatud punkte selgitanud üksikasjalikult Protokollis. Kuigi mõnedes Riigihanke osades (1, 3 ja 6) on Vaidlustaja pakkumuses välja toodud üksikud kauplused, millega SAK Fondil on koostöö juba olemas, ei tekkinud Hankijal selle teadmise pinnalt kindlustunnet, et pakkuja nägemus teenusest on ka kirja pandud kujul täielikult elluviidav.

6.4.3. Selleks, et Vaidlustaja pakkumus oleks vastanud alakriteeriumi 2.2 hindamismetoodika alusel vähemalt heale tasemele, oleks pakkumuses pidanud kajastuma:

1) kirjeldus töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis ning kavandatavast annetuste kogumisest ja jagamisest peaks olema lahti kirjutatud viisil, et selles on mõned mitte-põhimõttelised vastuolud või küsitavused;

2) maakondlike eripärade ja võimalustega arvestamise kirjeldus.

Puudub vaidlus, et projekti meeskonna kirjelduse ja teenuse kirjelduse dokumendid on Vaidlustajal kõikides piirkondades (Riigihanke osades) ühesugused ja ei ole välja toodud piirkondlikke eripärasid. Hankija ei loe ühestki esitatud dokumendist ega selgitusest välja, mis ruumid ja mis seadmed on konkreetses piirkondades olemas või planeeritud. Nt mitu erinevat ruumi on ühes hankepiirkonnas asuvasse maakondadesse planeeritud ning kuidas toimub annetajatelt toidu kogumine ja jagamine konkreetseid Riigihanke osades nimetatud piirkondi ja nende eripära arvestades.

6.5. Hindamismetoodika alapunkti 2.3 „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ järgi sai Vaidlustaja pakkumus kolm punkti ja hinnangu „hea“ ning vastab järgmisele kirjeldusele: *Pakkuja on esitanud kirjelduse kogu teenuse osutamisel vajaminevast taristust, seadmetest ja ruumidest.*

Vaidlustaja leiab, et teenuse taristu kirjelduse eest saadud kolm punkti ei ole objektiivselt põhjendatud, kuid ei esita vaidlustuses sisulisi argumente.

Hankija on punktide andmist põhjendanud Protokollis ning leiab, et on Vaidlustaja pakkumuse hindamisel käitunud õiguspäraselt.

6.6. Vaidlustaja on seisukohal, et kuigi Hindamismetoodika võimaldas Hankijal kasutada võrdlevat hindamist, ei oleks seda antud juhul teha tohtinud. Oma väidet Vaidlustaja kuidagi sisustanud ega tõendanud ei ole.

6.6.1. Vastavalt RHS § 85 lg-le 1 peavad alusdokumentides kehtestatud pakkumuse hindamise kriteeriumid võimaldama objektiivset hindamist. Hankijal on hindamiskriteeriumide ja -metoodika koostamisel ulatuslik kaalutlusruum. RHS ei keela pakkumuste omavahelist

võrdlemist hindamisel. Hindamismetoodikat keegi vaidlustanud ei ole

6.6.2. Pakkumuste hindamisel on lähtutud Hindamismetoodikast ja riigihangete korraldamise üldpõhimõtetest. Hankija on pakkumuste hindamisel lähtunud Hindamismetoodikas esitatud kirjeldustest ning võrrelnud pakkumusi kirjeldatud metoodika alusel, tuues välja konkreetsed Vaidlustaja pakkumuses esinenud puudused võrreldes hindamismetoodikas esitatud kirjeldustega. Pakkumuste võrdlemise tulemusena Kolmanda isiku pakkumuses vastavaid puuduseid ei esinenud.

6.7. Hankija tegevuse õiguspärasust seoses ärisaladusega kaitstud Kolmanda isiku pakkumusega on võimalik kontrollida vaidlustusmenetluses.

6.8. Hankija on pakkumuste hindamisel lähtunud hindamismetoodikas kirjeldatud põhimõtetest, esitanud väärtuspunktide omistamise sisulised põhjendused Protokollis ega ole teinud hindamisvigu. Hankija otsus on õiguspärane, kooskõlas RHS § 117 lg-ga 1 ning riigihangete korraldamise üldpõhimõtetega.

6.9. 14.11.2024. a esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.9.1. Vaidlustaja mõistab Hindamismetoodika p-is 1.6 sisalduvat selgitust, mille kohaselt võivad hindajad omavahel võrrelda pakkuja esitatud kirjeldusi, selle punkti tegelikust sisust erinevalt. Vastavalt Hindamismetoodika p-ile 1.1 võrdleb ja hindab Hankija kõiki vastavaks tunnistatud pakkuusi hindamiskriteeriumide alusel ja p-i 2 alapunktid kirjeldavad, millised on kriteeriumide hindamise alused. Hindamismetoodika p 1.6 on hindamistegevuse protsessi üks osa, mis ei tähenda, et pakkumuste võrdlemisel rakenduksid seetõttu erinevad hindamise alused ja metoodika, kui on kirjeldatud Hindamismetoodika p-is 2.

6.9.2. Hankija on vastuses vaidlustusele öelnud, et lähtus pakkumuste hindamisel hindamismetoodikas esitatud kirjeldustest ning võrdles pakkuusi kirjeldatud metoodika alusel, tuues välja konkreetsed puudused Vaidlustaja pakkumuses, võrreldes hindamismetoodikas esitatud kirjeldustega. Hankija on vastuses põhjendanud Vaidlustaja pakkumusele omistatud punkte võrdluses Hindamismetoodika p-is 2 esitatud teenuse kirjelduse alakriteeriumide punktide skaala ja nende kirjeldustega ning selgitanud, millised eeldused pidanuks Vaidlustaja pakkumuses vastavalt hindamismetoodika kirjeldusele olema täidetud enamate punktide saamiseks.

6.9.3. Hankijale jääb arusaamatuks Vaidlustaja väide, mille kohaselt ei ole võimalik pakkumuste omavaheline võrdlemine Hindamismetoodika järgi põhjusel, et ühe pakkuja pakkumus sisaldab ärisaladust.

6.9.4. Vaidlustaja on täiendavates seisukohtades selgitanud teenuse kirjelduse alakriteeriumis 2.1 pakkumusele omistatud punktide osas, et on pakkumuse dokumentides „projekti meeskonna kirjeldus“ ja „teenuse kirjeldus“ märkinud meeskonna koosseisu, ülesanded ja vastutusalad, ent ei ole kuidagi tõendanud, et läbiviijad meeskonnaliikmete hulgast oleksid iga tegevuse juurde märgitud. Vaidlustaja on küll kirjeldanud tegevuskavas tegevusi kohati tundide täpsusega nagu täiendavates seisukohtades rõhutab, ent erinevatel pakkumuse lehekülgedel esinevad kellaaegades ja päevades vastuolud, nt lk-l 1 tuuakse välja, et kogumine toimub kuni 7 korda nädalas, sh õhtuti vahemikus kell 13:00 kuni 23:30, sama dokumendi lk-l 3 tuuakse välja, et sama tegevus toimub esmaspäevast pühapäevani vahemikus 12:00 kuni 23:00 ning sama dokumendi lk-l 6 kirjutatakse, et kogutakse 5 korda nädalas õhtuti, samuti esinevad vastuolud osalevate kaupluste arvus. Hankija on teenuse kirjelduses esinevaid puuduseid põhjendanud Protokollis.

6.9.5. Vaidlustaja ei nähtu täiendavatest seisukohtadest teenuse kirjelduse alakriteeriumis 2.2 pakkumusele omistatud punktide osas, et pakkuja vaidleks vastu asjaolule, et pakkumus ei sisaldanud kirjeldusi, kuidas on arvestatud maakondlike eripärade ja võimalustega.

7. Kolmas isik, **Sihtasutus Eesti-Hollandi Heategevusfond**, vaidleb vaidlustusele vastu (Kolmanda isiku seisukohad on esitatud 04.11.2024 ja 14.11.2024. a kirjadega) ning palub jätta selle rahuldamata.

7.1. Kolmandale isikule ei ole teada, millised olid Vaidlustaja pakkumuse puudused, mis

ajendasid Hankijat tema pakkumusele sellised hindepunktid omistama. Küll aga eeldab Kolmas isik, et tulenevalt Kolmandale isikule esitatud detailsetest põhjendustest tema pakkumusele omistatud hindepunktide kohta, võivad sarnaselt ka Vaidlustajale olla esitatud detailsed põhjendused tema pakkumusele omistatud hindepunktide kujunemisest.

7.2. Vaidlustaja eksib arutluskäigus, mille kohaselt ei tohtinud Hankija pakkujate esitatud kirjeldusi võrrelda. Vaidlusalune hindamismetoodika oli esitatud Hindamismetoodikas. Ükski isik RHAD-d ei vaidlustanud, seetõttu on RHAD eelhaldusaktina siduv sõltumata sellest, kas selles esitatu on õiguspärane või õigusvastane. Kuigi see praeguses vaidluses tähendust ei oma, siis polnud hindamismetoodikas midagi õigusvastast.

Seda järeldust ei saa muuta ka asjaolu, et Kolmas isik on oma pakkumuses esitatud kirjeldused õigustatult määratlenud enda ärisaladusena EKTÄKS § 5 lg 2 mõttes, mille juurde jääb Kolmas isik ka vaidlustusmenetluses. Sõltumata sellest, millise hindamismetoodika on Hankija Riigihankes kehtestanud, ei välista neist ühegi kasutamist tõsiasi, et pakkujal on õigus oma ärisaladuse kaitsele.

7.3. Vaidlustuse all ei ole Kolmanda isiku pakkumusele omistatud hindepunktid vaid Vaidlustaja pakkumusele omistatud hindepunktid. Õiged ei ole Vaidlustaja väited justkui Hankija otsus oleks kontrollimatu üksnes põhjusel, et Vaidlustajal pole juurdepääsu Kolmanda isiku pakkumusele.

7.4. 14.11.2024. a esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad

7.4.1. Kolmas isik on veendunud, et Vaidlustaja pakkumusele omistatud hindepunktid on korrektsed. Puudused Vaidlustaja pakkumuses nähtuvad õigesti juba Protokollist.

7.4.2. Mingit tähendust ei oma Vaidlustaja väide, mille kohaselt on Vaidlustaja pakkumuse esitamisega kinnitanud *hanke tehniliste tingimustega nõustumist*. Sellel kinnitusel pole antud vaidluses mingit tähendust, kuna iga mõistlik pakkuja kinnitab kas konkludentset pakkumuse esitamise fakti kaudu või vastusena Hankija seatud vastavustingimusele, et tema pakkumus kõikidele tingimustele vastab. Veel vähem on sellel kinnitusel mingit tähendust pakkumuste hindamise kontekstis, kuna Hindamismetoodika kohaselt lähtuti pakkuja koostatud teenuse kirjeldusest, mitte aga pakkuja kinnitustest. Kui lähtuda Vaidlustaja arusaamast, siis peaks justkui kõik pakkujad juba kinnituse esitamise tõttu saama pakkumuste hindamisel maksimaalsed punktid.

7.4.3. Tähendust ei oma ka see, kes ja kuidas praeguse hankelepingu eset varem on täitnud. Õigusvastane pole see, kui varem hankelepingu esemega sarnast ülesannet täitnud isik osaleb hilisemas riigihankes sarnasele hankelepingu esemele.

7.4.4. Asjasse ei puutu ka Vaidlustaja tõstatatud temaatika sellest, kas ühe või teise hindamise metoodika kasutamine oli Hankija jaoks piiratud üksnes seetõttu, et Kolmas isik määratles oma pakkumuse sisu ärisaladusena. Hindamismetoodika ei sõltu sellest, kas ja mida on pakkuja määranud ärisaladuseks.

7.4.5. Hankija on tõstatanud küsimuse, kuidas toimub „kõlblik kuni“ kategooria toodete jaotamine, mille pakkuja saab tõenäoliselt annetajalt eelmise päeva õhtul. Samas on Hankija viidanud ka Põllumajandus- ja Toidumeti juhendile „Toiduohutus annetamisel“, mille lk 4 kohaselt ei tohi „kõlblik kuni“ tooteid pakendil kirjas olevast kuupäevast hiljem enam jagada, kuna selles võivad hakata kasvama ja paljunema tervisele ohtlikud mikroorganismid (mikroobid). Vaidlustaja pakkumuses esitatud teenuse kirjeldust võib mõista sisuliselt nii, et „kõlblik kuni“ tooteid soovitakse jagama asuda kõige varem järgmisel päeval pärast seda, kui Vaidlustaja on „kõlblik kuni“ tooted annetajalt saanud. Sellest on nii aru saanud ka Hankija. Lisaks vastuolule viidatud juhendile, tähendaks Vaidlustaja kirjeldatud teenuse osutamise viis, et toiduabi jagataks vastuolus ka toiduseadusega, mille § 40 lg 2 sätestab, et pärast tarvitamise tähtpäeva möödumist ei tohi toitu turustada. Seega pole Vaidlustaja esitatud teenuse kirjeldus mitte üksnes puudlik, vaid abivajajatele lausa ohtlik.

7.4.6. Vaidlustaja pakkumuses ei ole kirjeldatud maakondlikke eripärasid ja võimalusi. See puudus on sedavõrd oluline, et välistab teenuse kirjelduse alakriteeriumi p 2.2 kohaselt üldse selle, et Vaidlustaja võiks selle hindamiskriteeriumi kohaselt saada 20 või 14 punkti. Nimelt näeb Hindamismetoodika ette, et punktisumma 20 (suurepärane) või 14 (hea)

saamiseks peab pakkuja olema igal juhul esitanud teabe maakondlikke eripärade ja võimaluste arvestamisest. Sarnaselt Hankijale, ei nähtu ka Kolmandale isikule, et vaidlustaja oleks üldse maakondlikke eripärasid ja võimalusi oma pakkumuses maininud. See tähendab, et paremat hinnet kui rahuldav ja paremaid punkte kui 7, ei saanud Vaidlustaja pakkumus sellel alusel saada.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Hankija on tunnistanud kõikides Riigihanke osades (1-6) edukaks Kolmanda isiku pakkumuse.

Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija on hinnanud tema pakkumust hindamiskriteeriumi „Teenuse kirjeldus“ (edaspidi „Teenuse kirjelduse“ kriteerium) kolme alakriteeriumi: „Tegevuse- ja ajakava“, „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ ning „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ väärtalt ning omistanud Vaidlustaja pakkumuses esitatud Teenuse kirjeldusele põhjendamatult madalad punktid. Vaidlustaja ei ole välja toonud, milline punktide arv konkreetsete alakriteeriumide puhul oleks olnud tema hinnangul õige ja õiglane.

9. Pakkumuste hindamise korra „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alusel on Hankija kehtestanud Hindamismetoodikas. Puudub vaidlus, et „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alusel hinnati pakkumuses esitatud dokumenti Teenuse kirjeldus.

Hindamismetoodikat ei ole RHS-iga ettenähtud korras vaidlustatud, mistõttu see oli pakkumuste hindamisel kehtiv, Hankija oli kohustatud sellest lähtuma ja pakkujad pidid eeldama, et Hankija sellest lähtub.

Komisjoni kaalutlused pakkumuste hindamisel Teenuse kirjelduse kriteeriumi alusel on esitatud Hindamise protokollis (edaspidi Protokoll).

10. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija tegevust pakkumuste hindamisel „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumide alusel tuleb kontrollida juhindudes Riigikohtu poolt nn loovtöö hindamiseks antud suunistest.

Nn loovtööde kohtuliku kontrolli ulatust selgitades on Riigikohus oma 11.12.2020 otsuses nr 3-20-1198 (p 17) siiski märkinud, et ülalpool rahvusvahelist piirmäära korraldatud avaliku hankemenetluse puhul peavad vaidlustuskomisjon ja kohtud hankija otsuse hinnangulisele iseloomule vaatamata [---] *minema kaugemale ilmselgete vigade testist ja kontrollima sisuliselt kaebaja pakkumusele antud hinnangute põhjendatust, iseäranis, kas hindamisel arvestati asjakohaseid, täielikke ja tõendatud fakte ning õiguse üldpõhimõtteid, samuti, kas hindamine toimus RHAD-s teatavaks tehtud hindamiskriteeriumide kohaselt (RHS § 117 lg 1). VAKO ja kohtud ei pea sedalaadi hinnangute kontrollimisel asendama hankija hinnanguid enda omadega ega kõrvaldama kõiki mõeldavaid kahtlusi (vt ka kolleegiumi otsus nr 3-20-718/28, p 18). Kõrvaldada tuleb aga vähemalt olulised kahtlused ning sellest ei piisa üldsõnalistest ja põhistamata selgitustest (kolleegiumi otsus nr 3-20-924/, p 31; otsus asjas nr 3-3-1-50-15, p 23).* [---]

Seoses pakkumuste hindamisega selgitas Riigikohus eelviidatud otsuse p-is 20 ka järgmist: [---] *Hindamiskomisjonile peab jääma vabadsus oma tööd korraldada, muutmata hindamiskriteeriume ega nende osakaale. Üldjuhul tuleks lisaks sisulistele hindamiskriteeriumidele RHAD-s määrata kindlaks hindamismetoodika (sh punktiskaala), kuid see ei pea olema ammendav, teisisõnu võib seda pärast pakkumuste avamist kohandada konkreetsetele pakkumustele. Hankijatel ei ole kvalitatiivse hindamise kriteeriumidesse võimalik kirja panna kõiki detaile, mis võivad hindamisel oluliseks osutuda. Vajaduse korral võib aga jätta metoodika ka ette kindlaks määramata ja kujundada see tervikuna alles pärast pakkumuste avamist (Euroopa Kohtu otsus asjas nr C-6/15: Dimarso, p-d 27-31; C-252/10 P:Evropaiki Dynamiki, p 35). Hindamismetoodika kohandamise õigus annab hankijale pakkumuste hindamisel suurema otsustusruumi kui pakkumuste vastavuse kontrollimisel (vrd kolleegiumi otsus nr 3-19-1464/41, p 13). Hindamismetoodika võib põhineda nii absoluutskaalal kui ka samas hankes esitatud pakkumuste suhtelisel võrdlusel. Suhtelise hindamismetoodika puhul peab võrdlemine olema dokumenteeritud. Ka absoluutse hindamiskaalal puhul peab hankija vajaduse korral selgitama sarnaste pakkumuste erinevat hindamist.*

11. Osana pakkumuse hindamisest on Vaidlustaja pakkumuse hindamine vaidlustuses käsitletud alakriteeriumide alusel Hankija ainupädevuses ning juba nende alakriteeriumide

olemusest tulenevalt on valdavas ulatuses tegemist Hankija kaalutlusotsusega, mis oma hinnangulise iseloomu tõttu on vaidlustuskomisjoni või kohtu poolt kontrollitav üksnes piiratud ulatuses. Need alakriteeriumid annavad hindajale suure hinnanguruumi, põhinedes võrdlemisi subjektiivsetel elementidel (vt Riigikohtu 09.08.2016 otsuse nr 3-3-1-51-16 p 16). Siiski peab vaidlustuskomisjon Riigikohtu otsusest nr 3-20-1198 tulenevalt käesoleval juhul kontrollima, kas pakkumuste hindamisel Hankija:

1) lähtus RHAD-is kehtestatud hindamiskriteeriumidest, nende alakriteeriumidest ning hindamise korrast;

2) arvestas hindamisel asjakohaseid, täielikke ja tõendatud fakte.

Juhindudes Riigikohtu otsuse nr 3-20-1198 p-ist 21 [---] *Seejuures on piisav, kui pakkumuse edukaks tunnistamise korraldusest või selles viidatud dokumendist nähtuvad, millistele alustele hankija otsustused tuginevad (kolleegiumi otsus asjas nr 3-3-1-45-12, p 29). Väga üldsõnalised põhjendused võivad olla vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ja § 47 lg 4 p-ga 3, vaidluse korral saab aga hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. [---] arvestab vaidlustuskomisjon Hankija otsuse põhjendatuse kontrollimisel ka Hankija poolt vaidlustusmenetluses esitatud põhjendusi.*

Vaidlustaja pakkumuse hindamine „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumi „Tegevus ja ajakava“ alusel

12. Hindamiskriteeriumides on Hankija kehtestatud pakkumuste hindamiseks alakriteeriumi „Tegevus ja ajakava“ alusel järgmise skaala:

1) *SUUREPÄRANE: Pakkuja on esitanud detailse tegevuskava, kus lisaks tellija poolt kirjeldatule on välja toodud lisandväärtust pakkuvaid tegevusi, sh üritusi. Tegevused on esitatud koos tähtaegadega ja tulemitega. Iga tegevuse juures on märgitud läbiviija(d) (meeskonna liikmed) ja vastutaja. Pakutud tegevus- ja ajakava on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks mõistlik ja objektiivselt põhjendatud. Lisaks on väljapakutud hankija poolt aktsepteerimist leidvaid täiendavaid tegevusi või olemasolevaid tegevusi on liigendatud detailsemaks, eesmärgiga neid paremini avada. Kirjeldatud tegevus- ja ajakava ületab hankija ootusi, st on lisatud täiendavaid tegevusi vms, mis hankija hinnangul on vajalikud, kuid mida pole osatud ette näha – 10 punkti;*

2) *HEA: Tegevus- ja ajakava on põhjendatud. Tegevused on esitatud koos tähtaegadega ja tulemitega. Iga tegevuse juures on märgitud läbiviija(d) (meeskonna liikmed). Pakutud tegevus- ja ajakava on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks mõistlik ja objektiivselt põhjendatud ning vastab hankija ootustele. Tegevus- ja ajakavas võivad esineda üksikud ebatäpsused, mis aga ei ole põhimõttelised – 5 punkti;*

3) *RAHULDAV: Tegevus- ja ajakava on esitatud koos tähtaegadega, kuid tegevus- ja ajakavast on puudu mõni tegevus ja/või ei ole iga tegevuse juures märgitud läbiviija(d) (meeskonna liikmed). Põhjendused, kuidas pakutud tegevus- ja ajakavaga on võimalik tagada hankelepingu kvaliteetne täitmine, on puudulikud. Hankijal tekkisid mitmed põhimõttelised küsimused tegevus- ja ajakava osas – 1 punkt.*

12.1. Alakriteeriumi „Tegevus ja ajakava“ alusel on Hankija hinnanud Vaidlustaja pakkumust 1 punktiga, mida Protokollis on põhjendatud järgmiselt: *Rahuldav. Need tegevused, mis on tegevus- ja ajakavas kirjeldatud (toodete kogumine; transport ja mahalaadimine; sorteerimine; toodete jaotamine ja kohaletoimetamine; igapäevased ja nädala analüüsid; täiendavad tegevused: programm „Nullemistust“; hariduslikud algatused abisaajatele; vabatahtlike ja kodanike organisatsioonide kaasamine; partnerlus kohalike farmide ja tootjatega; mobiilsed abipunktid; sotsiaalse integratsiooni programm; innovaatiliste tehnoloogiate kasutamine; programm „Vanemad mentorid“) annavad üldise selgituse, kuid hankijal tekkisid mitmed põhimõttelised küsimused, nt tegevused on küll esitatud koos tähtaegade ja tulemitega, aga tegevuste juurde on jäänud märkimata konkreetseid läbiviijad meeskonnaliikmete hulgast. Lisaks on pakkuja on pakkumuses märkinud, et kavatseb mobiilsetest abipunktidest esimesel aastal toitu jagada ajavahemikul märts-detsember. Hankijale jääb arusaamatuks kuidas on kaugemates piirkondades tagatud abi kätte saamine jaanuaris- veebruaris.*

Tegevus- ja ajakavast ei tule välja, kuidas täidetakse tehnilise kirjelduse punkte 3.3.1 ja 3.3.2 (STAR süsteemi kasutus), mainimata on jäänud, kuidas on arvestatud punktiga 3.3.4 ehk leibkondade suuruste kaupa toidupakkide jagamise valemist ning kuidas viiakse läbi infovahetuse korraldamine abivajajatele KOVide ja riigiasutustega koostöös (tehnilise kirjelduse punkt 3.3.13), mis on olulised osad hankelepingu täitmisest. Positiivne, et pakkuja pakub abivajajatele erinevaid programme, tegevusi ja töötubasid. Need tegevused, mis on

tegevuskavas välja toodud, on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks osaliselt mõistlikult ja objektiivselt põhjendatud, kuid ei maanda hankija poolt eelloetletud puuduseid võrreldes tehnilise kirjeldusega. Tervikuna, kõiki asjaolusid arvestades ei näe tellija, kuidas on esitatud tegevus- ja ajakavaga võimalik tagada hankelepingu kvaliteetne täitmine.

12.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija põhjendustest nähtuvalt vastab Vaidlustaja Teenuse kirjeldus alakriteeriumi „Tegevus ja ajakava“ hindamisskaala alusel 1 punkti andmise kirjeldusele.

Konkreetselt on Hankija puudustena välja toonud, et:

1) tegevuste juurde on jäätud märkimata konkreetsed läbiviijad meeskonnaliikmete hulgast;

2) Hankijale jääb arusaamatuks, kuidas on kaugemates piirkondades tagatud abi kättesaamine jaanuaris-veebruaries;

3) tegevus- ja ajakavast ei nähtu, kuidas täidetakse tehnilise kirjelduse p-de 3.3.1, 3.3.2, 3.3.4 ja 3.3.13, mis Hankija hinnangul on olulised osad hankelepingu täitmisest.

12.3. Vaidlustuskomisjon leiab, et lähtuvalt alakriteeriumi „Tegevus ja ajakava“ hindamisskaalast tingib Vaidlustaja pakkumuse hindamise selle alakriteeriumi alusel 1 punktiga juba üksnes asjaolu, et iga tegevuse juures ei ole märgitud läbiviija(d) (meeskonna liikmed). 5 või 10 punkti saamise eelduseks selle alakriteeriumi eest on muuhulgas see, et iga tegevuse juures on märgitud läbiviija(d) (meeskonna liikmed).

Vaidlustaja Teenuse kirjelduse osas „Tegevus- ja ajakava“ (p 2.1) on läbiviijad (meeskonna liikmed) märgitud üksnes ühe tegevuse - Igapäevased ja nädala analüüsid - puhul. Ülejäänud 12 tegevuse puhul on läbiviijad märkimata. Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et hindamismetoodika kirjeldust hoolikalt lugedes pidi pakkujale olema selge, et 1 punktist enamate punktide saamiseks pidid kõikide tegevuste puhul olema märgitud läbiviijad.

Seoses Vaidlustaja täiendavates seisukohtades esitatud väitega, et pakkumuse dokumendis „Projekti meeskonna kirjeldus“ on Vaidlustaja esitanud koostatava meeskonna koosseisu, ülesanded ja vastutusala, märgib vaidlustuskomisjon, et „Meeskonna koosseis, rollide jaotus ja seotud kogemus“ on eraldi hindamiskriteerium, mille alusel Vaidlustaja pakkumus on saanud maksimumpunktid (15). Samas ei ole „Projekti meeskonna kirjelduses“ välja toodud Vaidlustaja poolt Tegevus- ja ajakavas esitatud tegevusi.

12.4. Eeltoodust tulenevalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on hinnanud Vaidlustaja pakkumust „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumi „Tegevus ja ajakava“ hindamisskaala alusel õiguspäraselt 1 punktiga.

Vaidlustaja pakkumuse hindamine „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ alusel

13. Hindamiskriteeriumides on Hankija kehtestatud pakkumuste hindamiseks alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ alusel järgmise skaala:

1) **SUUREPÄRANE:** Pakkuja on esitanud põhjaliku kirjelduse oma kavandatavast töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis. Samuti on pakkuja poolt põhjalikult läbi mõeldud ja kirjeldatud annetajate ja koostööpartnerite leidmise protsess, nende kaasamine ja koostöö. Pakkuja on koostanud detailse ülevaate teenuse osutamisest, sh annetuste kogumine, jagamine abivajajatele, koostööpartnerite, vabatahtlike, sh sihtrühma kaasamise protsessist, sihtrühma abistamise ja nõustamise korraldamise protsessist ning abivajajate leidmiseks tehtavast teavitustööst ja toimivuse tagamise alternatiividest. Hankijal on pakkumuses esitatud info põhjal kindlus, et pakkujal on selge nägemus hanke esemest ja parimast viisist soovitud tulemuse saavutamisest. Pakkuja on ühtlasi märkimisväärselt arvestatud maakondlikke eripärasid ja võimalusi, et tagatud oleks õiglase ja sisult sarnane lähenemine, näiteks on pakkuja selgitanud, kuidas toimub piirkonda kuuluvate maakondade vaheline koostöö toiduannetuste kogumisel ja (ümber)jagamisel – 20 punkti;

2) **HEA:** Kirjeldus töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis ning kavandatavast annetuste kogumisest ja jagamisest on pakkuja poolt lahti kirjutatud ja annab teatava ülevaate pakkuja poolsest nägemusest hanke esemest ja soovitud tulemuse saavutamisest, kuid selles on mõned mitte-põhimõttelised vastuolud või küsitavused. Pakkuja on arvestatud maakondlikke eripärasid ja võimalusi. Hankijal puudub siiski esitatu alusel täielik kindlus, et kavandatu on ka kirjapandud kujul täielikult elluviidav – 14 punkti;

3) RAHULDAV: Kirjeldus töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis ja kavandatavast koostööst on pakkuja poolt üksnes pealiskaudselt kirjutatud ja tsiteerib liialt suurel määral riigihanke alusdokumendis esitatut. Pakkuja ei ole välja toonud maakondlikke eripärasid ega võimalusi. Hankijal puudub kindlus, et kavandatu on ka kirjapandud kujul elluviidav – 7 punkti.

13.1. Alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ alusel on Hankija hinnanud Vaidlustaja pakkumust 7 punktiga, mida Protokollis on põhjendatud järgmiselt: Rahuldav. Kirjeldus töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemi, kavandatavast annetuste kogumisest ja jagamisest ja piirkondlike eripäradega arvestamisest on pakkuja poolt hankija hinnangul üksnes pealiskaudselt lahti kirjutatud ja ei ole arvestanud maakondlikke võimalusi ja eripärasid (ei ole selgust, kuidas ja kust kohast toimub piirkonnas annetatava toidu kogumine, pakkumuses on esitatud ka vastuolulist infot ühes kohas on mainitud, et annetusi kogutakse 20 kauplusest, teisel nimetatakse 150 kauplust). Ebapiisavalt on lahti kirjutatud koostöö kohalike omavalitsustega, mis on oluline osa lepingu täitmiseks ja kust saab abivajaja teekond toiduabini tavaliselt üldse alguse. Ei selgu, kuidas toimub infovahetuse korraldamine abivajajatele koostöös KOVide ja riigiasutustega (3.3.13). Ei selgu, kuidas plaanitakse korraldatakse aruandluseks vajalike andmete süsteemne koondamine ja esitamine ning turvaline isikuandmete töötlemine (3.3.17, 3.3.18, 3.3.19). Pakkumuses on kirjas: "Osaliselt organiseerisime abivajavate isikute poolt kauplustest toidu vahetult endale kättesaamist". Hankija palus täpsustada, kuidas on sellise jaotamismeetodi puhul tagatud kuidas see vastab aruandluse ja STAR kohustusele ning tingimusele, mille kohaselt peab toiduabi vastama tehnilises kirjelduses punktis 3.3.4 sätestatud nõuetele. Pakkuja vastusest „Selgitame, et koos abivajajatega käib kauplustes SAK Fond esindaja, kes kindlustab jaotamismeetodi tagamise, aruandluse ja STAR kohustuse täitmise ning toiduabi vastavuse hanke tehnilises kirjelduses esitatud nõuetele“ ei saanud hankija ammendavat vastust. Arusaamatuks jääb, millistel alustel pakkuja kavandab toiduabi jagamist abivajajatele otse kauplustest ning kuidas saab pakkuja kindel olla, et konkreetsetes kaupluses koostatav toidupakk vastab lepingus sätestatud nõuetele. Pakkuja on pakkumuses kirjeldanud, et toodete jaotamine ja kohaletoimetamine toimub iga päev ajavahemikus 8-18.00. Tegevuskavas on kirjas, et toodete sorteerimine toimub iga päev ajavahemikus 22.00-06.00. Vaadates kirjas olevaid kellaaegasid, tekib küsimus, kuidas jaotatakse kõlblik kuni kategooria tooteid, mille pakkuja saab tõenäoliselt annetajalt eelmise päeva õhtul? Põllumajandus- ja toiduameti juhendi „Toiduohutus annetamisel“ põhjal ei tohi kõlblik kuni tooteid pakendil kirjas olevast kuupäevast hiljem enam jagada. ava põhjalikkusega ei ole kirjeldatud kuidas kirjeldatud taristu tagab külmahela katkematus. Kirjeldusest tuleb välja milliseid ruume, vahendeid ja seadmeid kasutatakse toodete kogumiseks, sorteerimiseks, ladustamiseks, toidupakkide koostamiseks ja jaotamiseks, kuid ei selgu, kuidas on tagatud nendes hügieen, mis on toidukäitlemise oluline osa. Pakkuja on kinnitanud, et kogu infrastruktuur on projekteeritud arvestades toiduhügieeni nõudeid ja toodete kvaliteedi säilitamist, kuid hankijale jääb segaseks, milliste konkreetsete tegevuste ja vahenditega on toiduhügieeni nõuded ja kvaliteet tagatud. Vastavalt hanke tehnilise kirjelduse punktile 3.3.12 on kohustus täita toiduseaduses ja selle alusel kehtestatud nõudeid sh nõuded toidukäitlemiseks ja ladustamiseks kasutatavatele ruumidele, sh nt kuidas hoitakse puhtust, millised võimalused on töötajate ja vabatahtlike isikliku hügieeni hoidmiseks jne, millede täitmist ei ole pakkuja pakkumuses piisavalt kirjeldanud. Samuti ei selgu külmahela katkematus tagamine st teenuse kirjelduses on toodud, et kasutatakse külmaautosid ning sõltuvalt abivajajate arvust on laod varustatud külmkambritega (sõltuvalt maakonnast kuni 200 m²), kuid ei ole välja toodud maakondlikke eripärasid ja võimalusi. Lähtudes eeltoodust ei ole hankijal kindlustunnet, et pakkuja poolt esitatud nägemus teenusest on ka kirjapandud kujul täielikult elluviidav.

13.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija põhjendustest nähtuvalt vastab Vaidlustaja Teenuse kirjeldus alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ hindamisskaala alusel 7 punkti andmise kirjeldusele.

Hankija on Protokollis esitanud üksikasjalikud põhjendused, miks Vaidlustaja pakkumust tuli alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ alusel hinnata kõige madalamate punktidega (7) ning Vaidlustaja ei ole ühtegi Hankija põhjendustest sisuliselt käsitlenud, rääkimata nende ümber lükkamist, piirdudes vaid üldsõnaliste väidetega, et Vaidlustaja on esitanud põhjaliku kirjelduse ja on kõik läbi mõelnud.

13.3. Vaidlustuskomisjon piirdub vaid Hankija ühe põhjenduse käsitlemisega, mis kinnitab üheselt, et Hankija otsus hinnata Vaidlustaja pakkumust käsitletava alakriteeriumi alusel 7 punktiga on põhjendatud.

Lähtuvalt alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ hindamisskaalast tingib Vaidlustaja pakkumuse hindamise selle alakriteeriumi alusel 7 punktiga juba üksnes asjaolu, et *Pakkuja ei ole välja toonud maakondlikke eripärasid ega võimalusi*.

Puudub vaidlus, et Vaidlustaja on kõikides Riigihanke osades esitanud ühe ja sama Teenuse kirjelduse. Mingeid maakondlikke eripärasid või võimalusi selles kirjeldatud pole. Vaidlustaja Teenuse kirjelduse osa „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ (p 2.2) viimases jaotises „Piirkondlike eripärade arvestamine ja õiglase juurdepääsu tagamine“ on lühidalt juttu küll linna- ja maapiirkondade vaheliste erinevuste arvestamisest, kuid seda ei ole võimalik samastada hindamisskaalas nõutud maakondlike eripäradega arvestamisega. Seega puudub Vaidlustaja esitatud Teenuse kirjelduses arvestamine maakondlike eripäradega, see võimaldab käsitletava alakriteeriumi hindamisskaala alusel anda pakkumusele ainult 7 punkti ning välistab kõrgemate punktide (14 või 20) andmise.

13.4. Eeltoodust lähtuvalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on hinnanud Vaidlustaja pakkumust „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ hindamisskaala alusel õiguspäraselt 7 punktiga.

Vaidlustaja pakkumuse hindamine „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ alusel

14. Hindamiskriteeriumides on Hankija kehtestatud pakkumuste hindamiseks alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ alusel järgmise skaala:

1) *SUUREPÄRANE: Pakkuja on esitanud põhjaliku kirjelduse teenuse osutamisel kasutatavast taristust, seadmetest ja ruumidest – 5 punkti;*

2) *HEA: Pakkuja on esitanud kirjelduse kogu teenuse osutamisel vajaminevast taristust, seadmetest ja ruumidest – 3 punkti;*

3) *RAHULDAV: Pakkuja on esitanud napi kirjelduse teenuse osutamisel kasutatavast taristust ning ruumidest. Hankijal tekib siiski küsimusi ning ei teki kindlust, et pakkuja on kõikide teenuse osutamiseks vajalike taristute, ruumide ning seadmetega arvestanud – 1 punkt.*

14.1. Alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ alusel on Hankija hinnanud Vaidlustaja pakkumust 3 punktiga, mida Protokollis on põhjendatud järgmiselt: *Hea. Pakkuja on esitanud kirjelduse teenuse osutamisel vajaminevast taristust, seadmetest ja ruumidest. Võrreldes hindamismetoodikas suurepärase kirjeldusega jääb hankija hinnangul kirjelduse põhjalikkusest puudu ülevaade, kuidas toetab pakkumuses kirjeldatud taristu ja selle kasutamine konkreetsetes hanke piirkonnas hanke tingimustele vastava teenuse osutamist (nii pakkumuses kui selgitustes ei ole eristatud taristut piirkondade kaupa).*

14.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija põhjendustest nähtuvalt vastab Vaidlustaja Teenuse kirjeldus alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ hindamisskaala alusel 3 punkti andmise kirjeldusele.

Konkreetselt on Hankija puudustena välja toonud, et võrreldes Hindamismetoodikas toodud 5 punkti saamise kirjelduse põhjalikkusest puudu ülevaade, kuidas toetab pakkumuses kirjeldatud taristu ja selle kasutamine konkreetsetes hanke piirkonnas hanke tingimustele vastava teenuse osutamist.

Vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et Vaidlustaja Teenuse kirjelduse osas „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ (p 2.3) on Vaidlustaja küll esitanud loetelu projekti elluviimiseks kasutatavatest ruumidest, seadmetest ja transpordivahenditest, kuid ei ole kuidagi täpsustanud, kuidas neid kasutatakse Riigihanke konkreetsetes osades, seega ei ole tegemist *põhjaliku kirjeldusega teenuse osutamisel kasutatavast taristust, seadmetest ja ruumidest*, mille esitamine oli kõnealuse alakriteeriumi alusel 5 punkti omistamise eelduseks. Tähelepanuväärne on, et Vaidlustaja ei ole selle alakriteeriumi alusel pakkumuse hindamise puhul isegi püüdnud konkreetsemalt välja tuua seda, miks Hankija omistatud 3 punkti on Protokollis toodud põhjendusi arvestades vale, piirdudes vaid üldsõnalise väitega, Hankija

antud punktid pole objektiivselt põhjendatud.

14.3. Eeltoodust lähtuvalt on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on hinnanud Vaidlustaja pakkumust „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumi „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ hindamisskaala alusel õiguspäraselt 3 punktiga.

15. Vaidlustaja hinnangul ei tohtinud Hankija kasutada Hindamismetoodika p-is 1.6 sätestatud õigust, mille kohaselt: *Hindamiskriteeriumide „Teenuse kirjeldus“ ja „Meeskonna kirjeldus ja projektijuhi varasem kogemus“ hindamisel võivad hindajad omavahel võrrelda pakkuja esitatud kirjeldusi*, kuna ühe pakkuja (Kolmas isik) pakkumuses olid võrreldavad dokumendid kaetud ärisaladusega ning samuti põhjusel, et üheks võrreldavaks dokumendiks on teenuse kirjeldamine pakkuja poolt, kes pakkumuse esitamise hetkel hangitavat teenust faktiliselt osutab ning kes on seetõttu teiste pakkuja ees eelisseisundis. Vaidlustuskomisjon Vaidlustaja väidetega ei nõustu.

15.1. Protokollis esitatud Hankija põhjendustest ei nähtu, et Hankija oleks pakkuja esitatud Teenuse kirjeldusi nende hindamisel vaidlustuste alakriteeriumide alusel omavahel võrrelnud. Vaidlustaja pakkumusele antud punktide põhjendused (vt käesoleva otsuse p-id 12.1, 13.1 ja 14.1) on seotud üksnes Hindamismetoodikas punktide andmiseks kehtestatud skaaladega (vt käesoleva otsuse p-id 12, 13 ja 14), mitte võrdlusega Kolmanda isiku või mõne teise pakkuja esitatud Teenuse kirjeldustega. Vastuses vaidlustusele ning täiendavates seisukohtades on Hankija korduvalt kinnitanud, et on andnud Vaidlustaja pakkumusele punkte lähtudes Hindamismetoodika p-is 2 esitatud „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumide hindamise skaaladest. Ka Vaidlustaja ei ole kuidagi tõendanud, et Hankija võrdles pakkumustes esitatud kirjeldusi omavahel.

15.2. Isegi juhul, kui Hankija oleks võrrelnud erinevate pakkuja Teenuse kirjeldusi omavahel, millega vaidlustuskomisjon ei nõustu, ei oleks selline võrdlemine olnud vastuolus RHS-i ja RHAD-iga.

15.2.1. Hindamismetoodika p 1.6 on osa RHAD-ist ning juhul, kui Vaidlustaja oli seisukohal, et võimalus, et Hankija võib võrrelda pakkuja esitatud kirjeldusi omavahel, rikub tema õigusi, oli Vaidlustajal võimalik see tingimus RHS-iga ettenähtud korras ja tähtajal vaidlustada. Pärast vaidlustamise tähtaja lõppu on RHAD siduv nii Hankijale kui ka pakkujatele. Vaidlustuskomisjonile ei ole arusaadav Vaidlustaja mõttekäik, miks ta seda enne pakkumuste esitamist teha ei saanud (Vaidlustaja pidi RHAD-ist aru saama, et Hankija võib sellise võrdleva hindamise valida), kuid pakkumuste hindamise ning Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise järel saab vaidlustada üksnes selle punkti õiget kohaldamist Hankija poolt.

15.2.2. Vaidlustaja seisukoht, et kuigi see on RHAD-is kehtestatud, ei tohi pakkumuste omavahelist võrdlemist hindamismetoodikana kasutada, kui üks pakkumustest on ärisaladusega kaitstud, on põhjendamatu. Sellist piirangut ei sätesta RHS ega RHAD. Vaidlustuskomisjon märgib, et RHS § 117 lg-de 1 ja 2 kohaselt pakkumusi hindab hankija, (kelle jaoks pakkumuses esitatud dokumendid ei ole ärisaladus) ning vaidluse korral kontrollivad hankija otsuse õiguspärasust vaidlustuskomisjon ja kohus, kes omavad samuti juurdepääsu pakkumusele ka ärisaladusega kaitstud osas. RHS ei sätesta, et hankija otsuste õiguspärasust peaksid kontrollima teised isikud, kelle jaoks pakkumus võib olla ärisaladus. Seega ei ole pakkumuste omavaheline võrdlemine hindamise, isegi kui Hankija oleks seda teinud, mille kohta puuduvad igasugused tõendid, vastuolus ka Vaidlustaja välja toodud riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega.

15.2.3. Vaidlustaja seisukoht, et käesoleval juhul ei tohtinud Hankija pakkumuste omavahelist võrdlemist hindamismetoodikana kasutada ka põhjusel, et üks pakkujatest osutab Hankijale Riigihankega hangitava teenusega analoogset teenust, on samuti põhjendamatu. RHS ei välista ega piira pakkumuse esitamise võimalust isiku poolt, kes on hankijale riigihanke esemega analoogset teenust osutanud või osutab.

16. Kuna Vaidlustaja on vaidlustanud Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse põhjusel, et Vaidlustaja hinnangul on Vaidlustaja pakkumust „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi 3 alakriteeriumi alusel hinnatud liiga madalate punktiga, mitte aga Kolmanda isiku pakkumustele omistatud punktide ebaõige andmise põhjusel, ei ole käesolevas vaidluses

asjasse puutuvad Vaidlustaja käsitletud seoses Kolmanda isiku pakkumuses esitatud Teenuse kirjelduse ärisaladuseks tunnistamise õiguspärasusega.

17. Kokkuvõtlikult on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuse hindamisel „Teenuse kirjelduse“ kriteeriumi alakriteeriumide „Tegevuse- ja ajakava“, „Pakkuja nägemus teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest“ ning „Pakkuja nägemus teenuse taristust ning selle kasutamisest“ alusel on Hankija lähtunud RHAD-ist, eelkõige Hindamismetoodikast, sh kehtestatud alakriteeriumidest ning alakriteeriumide alusel hinnete andmise korrast.

Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus tunnistada kõikides Riigihanke osades edukaks Kolmanda isiku pakkumus on kooskõlas RHS § 117 lg-ga 1, õiguspärane ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

Vaidlustusmenetluse kulud

18. Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

18.1. Hankija ei ole esitanud taotlust lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks.

18.2. Kolmas isik on esitanud tähtaegselt taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks Vaidlustajalt kogusummas 1425 eurot (käibemaksuta), kokku 5,6 tunni õigusabi osutamise eest.

Vaidlustuskomisjon leiab, et asja keerukust ja materjalide mahukust silmas pidades on Kolmanda isiku lepingulise esindaja täies ulatuses vajalikud ja põhjendatud ning tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

18.3. Vaidlustaja kulud vaidlustusmenetluses jäävad Vaidlustaja kanda.

Taivo Kivistik
(allkirjastatud digitaalselt)